

PARLAMENT EUROPEJSKI

2014 - 2019

Komisja Kultury i Edukacji

2014/2151(INI)

5.3.2015

OPINIA

Komisji Kultury i Edukacji

dla Komisji Prawnej

„W dążeniu do odnowy konsensusu w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej: Plan działania UE”
(2014/2151(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Silvia Costa

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Kultury i Edukacji zwraca się do Komisji Prawnej, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje unijny plan działania w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej, a szczególnie podkreśla znaczenie i popiera stosowanie należytej staranności w całym łańcuchu dostaw, podejście „follow the money” (podążanie śladem pieniądza), usprawnienie egzekwowania praw własności intelektualnej (PWI) w postępowaniu cywilnym w przypadku MŚP, ukierunkowaną kampanię komunikacyjną, a także skupienie się na naruszaniu praw własności intelektualnej na skalę komercyjną;
2. domaga się szybkiego wprowadzenia planu działania, tak aby w razie potrzeby można było w bliskiej przyszłości dostosować środki niezbędne do egzekwowania praw własności intelektualnej, w szczególności w sektorze kultury i sektorze kreatywnym;
3. podkreśla, że głównym celem planu działania powinno być zapewnienie skutecznego i opartego na dowodach egzekwowania praw własności intelektualnej, co ma podstawowe znaczenie dla stymulowania innowacji, kreatywności, konkurencyjności, wzrostu i różnorodności kulturowej; zaznacza, że środki podejmowane w celu egzekwowania praw własności intelektualnej powinny się opierać na dokładnych i wiarygodnych danych;
4. zwraca uwagę, że o ile gromadzenie i analiza danych dotyczących ilości i rodzaju praw własności intelektualnej jest stosunkowo łatwe, o tyle analiza zakresu oraz skali ich naruszenia, a także związku naruszeń tych praw ze światem przestępczym jest już znacznie trudniejsza; dlatego też podkreśla, jak dużą rolę odgrywa europejskie obserwatorium do spraw naruszeń praw własności intelektualnej w zapewnianiu danych, narzędzi oraz baz danych dla wspierania walki z naruszeniami praw własności intelektualnej;
5. zwraca uwagę, że według Komisji sektor kultury i sektor kreatywny, które w dużym zakresie korzystają z praw własności intelektualnej, są już źródłem do 4,5% PKB oraz do 8,5 mln miejsc pracy w UE i mają nie tylko ogromne znaczenie dla różnorodności kulturowej, ale także w dużym stopniu przyczyniają się do rozwoju społecznego i gospodarczego;
6. podkreśla, że w czasach kryzysu finansowego, kiedy to drastycznie obniża się fundusze na finansowanie kultury, wynagrodzenie wynikające z praw własności intelektualnej to często główne źródło dochodów artystów i twórców; dlatego też podkreśla, że uzyskiwanie przez artystów, twórców i podmiotów praw godziwego wynagrodzenia oraz zagwarantowanie im go powinno być jednym z głównych celów planu działania;
7. podkreśla znaczenie zagwarantowania stosowania należytej staranności w całym łańcuchu dostaw, w tym w cyfrowym łańcuchu dostaw, oraz przez wszystkie główne podmioty tego łańcucha, takie jak twórcy, artyści oraz podmioty praw autorskich, producenci, pośrednicy, dostawcy usług internetowych, platformy sprzedaży internetowej, użytkownicy końcowi oraz władze publiczne;

8. podkreśla znaczenie usprawnienia egzekwowania praw własności intelektualnej w postępowaniu cywilnym w przypadku MŚP i indywidualnych twórców, jako że odgrywają oni kluczową rolę w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, a często nie posiadają zdolności do egzekwowania swych praw z uwagi na złożoność, koszt oraz czas trwania takich procedur;
9. popiera uruchomienie ukierunkowanych kampanii komunikacyjnych mających na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat ryzyka gospodarczego oraz potencjalnego zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa związanego z naruszaniem praw własności intelektualnej na skalę komercyjną, szczególnie przez przedstawicieli młodszych pokoleń dorastających w dobie cyfrowej;
10. zauważa, że w zapobieganiu naruszeniom praw własności intelektualnej na skalę komercyjną ważne jest również rozszerzenie legalnej oferty zróżnicowanych internetowych treści kulturalnych i kreatywnych, a także ułatwienie dostępu do nich; dlatego też wzywa Komisję do podjęcia działań na rzecz wspierania wysiłków w tym kierunku, a także wspierania inwestycji w nowe, konkurencyjne modele biznesowe, które rozszerzają ofertę legalnych internetowych treści kulturalnych i kreatywnych oraz odbudowują zaufanie konsumenta do sieci oraz jego pewność siebie w sieci;
11. zwraca uwagę, że również i w szczególności w branży kultury i branży kreatywnej należy wspierać współpracę, także w formie dobrowolnego samozobowiązania, między podmiotami praw, autorami, operatorami platform, pośrednikami i użytkownikami końcowymi w zakresie wczesnego rozpoznawania potencjalnych przypadków naruszenia prawa ochrony; podkreśla, że Komisja musi wkrótce zweryfikować skuteczność takiego samozobowiązania i że konieczne mogą okazać się dodatkowe środki ustawodawcze w celu jego monitorowania;
12. podkreśla, że w sektorze kultury i sektorze kreatywnym konieczne jest włączenie w dialog podmiotów świadczących usługi płatnicze, aby ograniczyć zyski osiągnane w wyniku naruszeń prawa ochrony w środowisku on-line;
13. zauważa, że system zgłaszania i usuwania pojedynczych adresów URL zawierających treści naruszające PWI ma praktyczne ograniczenia ze względu na dużą prędkość udostępniania danych treści; wzywa więc podmioty sektora do rozważenia sposobów długoterminowego usprawnienia systemu zgłaszania i usuwania;
14. stwierdza, że w państwach członkowskich, w których przepisy na to pozwalają, blokowanie na mocy orzeczenia sądowego stron internetowych naruszających PWI ma praktyczne ograniczenia w długoterminowej perspektywie;
15. zauważa, że naruszenia PWI przez użytkowników wynikają czasami z trudności lub niemożliwości znalezienia poszukiwanych treści w legalnych ofertach; wzywa zatem do rozwinięcia szerokiej i prostej w użytkowaniu legalnej oferty oraz do promowania takich ofert wśród użytkowników;
16. podkreśla konieczność bardziej całościowego podejścia do tej kwestii, koncentrującego się na reagowaniu na potrzeby konsumentów poprzez rozszerzenie dostępności i możliwości korzystania z nowatorskiej i przystępnej legalnej oferty, w oparciu o modele

biznesowe dostosowane do internetu, które pozwalają usuwać bariery na drodze do utworzenia prawdziwego europejskiego jednolitego rynku cyfrowego, a jednocześnie pozwalają utrzymać równowagę pomiędzy prawami konsumentów a ochroną innowatorów i twórców;

17. podkreśla, że dla dobra innowacyjności, kreatywności i konkurencyjności zasadnicze znaczenie ma przemyślane egzekwowanie praw własności intelektualnej za pomocą w pełni przejrzystego, całościowego, wyważonego i elastycznego systemu, który może szybko reagować na ewoluujące wyzwania, z którymi w dobie cyfrowej boryka się unijna gospodarka oparta na wiedzy;
18. dostrzega zapotrzebowanie na stabilne i ujednolicone ramy egzekwowania praw własności intelektualnej i przypomina, że obecne ramy prawne nie stanowią przeszkody dla opracowania systemu licencji wieloterytorialnych; dlatego też zachęca Komisję, by wzięła pod uwagę patent europejski o jednolitym skutku oraz aktualny przegląd rozporządzenia w sprawie znaków handlowych, a także ogromną fragmentaryzację rynków sektora kultury i sektora kreatywnego uwarunkowaną kulturą i językiem;
19. zwraca uwagę, że wszystkie podmioty wchodzące w skład łańcucha dystrybucji powinny brać udział w opracowywaniu kampanii informacyjnych umożliwiających konsumentom dostęp do informacji na temat ich praw i obowiązków, a jednocześnie pozwalających im łatwo uzyskać dostęp do treści kreatywnych i korzystać z nich w prosty sposób;
20. powtarza, że potrzebne są nowoczesne, sprzyjające konkurencji oraz przyjazne dla konsumentów ramy prawne dotyczące praw autorskich, które wspierałyby kreatywność i innowacje, gwarantując bezpieczne, odpowiednie i chronione środowisko wynalazcom i twórcom;
21. jest zdania, że wprowadzenie skutecznych środków przeciwko wszelkiemu naruszeniu PWI, uwzględniających obecność rzeczywistości cyfrową i różne sposoby dystrybucji, prawa podmiotów PWI, które jednocześnie gwarantowałyby wyważenie wszystkich interesów oraz prawa konsumentów, oferując im łatwy dostęp do możliwie najszerszego wyboru legalnych treści, przyniesie same korzyści, przyczyniając się do rozwoju i wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc prac oraz dobrobytu;
22. zaznacza w szczególności, że aby egzekwowanie praw własności intelektualnej było skuteczne, pełne informacje powinny obejmować jasne wskazanie rodzaju PWI (np. patent, znak towarowy, prawo autorskie), tożsamości właścicieli oraz, w stosownych przypadkach, statusu jego ważności;
23. podkreśla, że w celu pobudzenia innowacyjności i konkurencyjności w unijnych sektorach opartych na wiedzy należy w sposób zgodny z PWI pobudzać do otwartego prowadzenia badań naukowych i wymiany wiedzy, które również uznano za kluczowe elementy w strategiach „Globalny wymiar Europy” i „Europa 2020”;
24. podkreśla zapotrzebowanie na precyzyjne systemy wykrywania, które szybko położą kres działalności skutkującej naruszeniem praw własności intelektualnej na skalę komercyjną;
25. zwraca uwagę, że dochody pochodzące z korzystania z PWI stanowią istotne źródło

zewnętrznego finansowania projektów badawczych, a tym samym siłę napędową innowacji i rozwoju oraz współpracy między szkołami wyższymi i przedsiębiorstwami;

26. podkreśla znaczenie, jakie dla zwalczania naruszeń PWI mają sektorowe umowy i przewodniki dotyczące dobrych praktyk; wzywa podmioty branży do wymieniaania informacji o platformach udostępniających treści naruszające PWI, a także do podjęcia skoordynowanych i współmiernych działań, takich jak zgłaszanie i usuwanie, aby zmniejszyć dochody przynoszone przez te treści i platformy; zauważa, że działania takie nie powinny obejmować blokowania stron internetowych bez odnośnej decyzji sądu;
27. nalega, aby stworzyć środki odwoławcze dla platform, wobec których w wyniku wymiany informacji podmioty sektora podjęły wszelkie środki mające na celu zwalczanie naruszania PWI o charakterze handlowym;
28. zauważa, że niektóre platformy „cyberlocker” wynagradzają swoich użytkowników w zależności od liczby zarejestrowanych pobrań ich plików, co stanowi zachętę do rozpowszechniania treści naruszających PWI; wzywa zatem państwa członkowskie do przedsięwzięcia proporcjonalnych środków zapobiegających takim procederom;
29. przypomina, że platformy „cyberlocker” stanowią jeden z głównych węzłów, w których dochodzi do naruszeń PWI, a naruszenia te pośrednio przynoszą platformom dochody dzięki reklamie lub abonamentom;
30. podkreśla, że produkty naruszające prawa własności intelektualnej nie tylko powodują bezpośrednią utratę dochodów przez legalne przedsiębiorstwa, ale również prowadzą do bezpośredniej i pośredniej utraty miejsc pracy, utraty reputacji oraz podwyższania kosztów egzekwowania praw i są niejednokrotnie powiązane z przestępczością zorganizowaną i stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa;
31. zachęca Komisję, by, rozważając potrzebę dostosowania prawodawstwa z zakresu egzekwowania PWI do doby cyfrowej, zagwarantowała należytą równowagę pomiędzy wszystkimi kluczowymi podmiotami w łańcuchu dostaw, przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, a mianowicie ochrony danych osobowych i poszanowania życia prywatnego, prawa własności i prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
32. przypomina, że w procesie konsultacji dotyczących egzekwowania PWI w postępowaniach cywilnych, które Komisja przeprowadziła latach 2012–2013, wskazano szereg innych kwestii związanych z egzekwowaniem praw własności intelektualnej, nieuwzględnionych w planie działania, w tym trudności we wskazaniu sprawców lub domniemyanych sprawców naruszenia, rolę pośredników w walce z naruszaniem praw własności intelektualnej oraz przyznawanie odszkodowań w sporach dotyczących naruszania tych praw; przypomina zatem, że plan działania jest jedynie punktem wyjścia w procesie gwarantowania egzekwowania praw własności intelektualnej;
33. wzywa Komisję, aby rozważyła wszystkie możliwe sposoby podejścia do kwestii egzekwowania praw własności intelektualnej, w tym propozycję wprowadzenia bardziej konkretnych działań prawnych;

34. podkreśla, że w ostatnich latach wzrosło rozpowszechnianie towarów podrobionych i pirackich, jako że towarami tymi łatwo obracać w sieci; potwierdza znaczenie kampanii edukacyjnej Komisji, której celem jest podniesienie poziomu wiedzy wśród konsumentów, pracowników i klientów, a w szczególności wśród ludzi młodych, oraz informowanie ich o szkodach gospodarczych i społecznych wynikających z komercyjnej skali działalności naruszającej prawa własności intelektualnej;
35. przypomina udział przestępczości zorganizowanej w działalności naruszającej prawa własności intelektualnej na szczeblu międzynarodowym, a także znaczenie znalezienia skoordynowanego rozwiązania europejskiego, wzmocnienia środków kontroli, przy jednoczesnym wprowadzeniu zasady „follow the money” (podążanie śladem pieniądza) w celu zabezpieczenia interesów konsumentów oraz integralności łańcucha dostaw;
36. zachęca Komisję do zbadania możliwości utworzenia europejskiego znaku wskazującego użytkownikom strony internetowe uznawane za takie, które nie dopuszczają się naruszeń PWI o charakterze handlowym.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	26.2.2015
Wynik głosowania końcowego	+: 20 -: 9 0: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Emmanouil Glezos, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Fernando Maura Barandiarán, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Martin Sonneborn, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Therese Comodini Cachia, Marc Joulaud, Dietmar Köster, Ilhan Kyuchyuk, Ernest Maragall, Martina Michels, Michel Reimon
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Marco Affronte, Julia Reda